

Certifikace Národní digitální knihovny podle ISO normy 16363

**Jan Mottl
AiP Safe s.r.o.**

Ve smlouvě na dodávku NDK

je certifikace požadována v Příloze č.1 „Specifikace plnění“ smlouvy, v kapitole 1.10. „Funkční požadavky“, podkapitole 1.10.9. „Nefunkční požadavky“, odrážka g) „Certifikace“ následujícím textem:

Do ukončení projektu v roce 2014 musí LTP sub-systém být připraven k externí certifikaci „důvěryhodného digitálního repozitáře“ (např. TRAC).

Za mne i proto, aby se pracovníkům NK ČR a AiP Safe mohli někteří lidé omluvit za svá předchozí vyjádření a činy.

Proběhl předběžný audit, který zkoumal, jakým způsobem jsou splněny požadavky norem:

- ISO 14721:2012 Space data and information transfer systems – Open archival information system (OAIS) – Reference model (Systémy pro přenos dat a informací z kosmického prostoru - Otevřený archivační informační systém (OAIS) - Referenční model;
- ISO 16363:2012 Space data and information transfer systems – Audit and certification of trustworthy digital repositories (Systémy pro přenos dat a informací z kosmického prostoru - Audit a certifikace důvěryhodných digitálních úložišť).

Vznikla řada dokumentů - například:

Repository Mission Statement (Poslání úložiště) - definuje základní poslání a cíl LTP archivu.

Preservation Strategic Plan (Strategický plán uchovávání) - popisuje strategie LTP archivu projektu NDK k naplnění **Poslání úložiště**.

Implementaci těchto strategií řeší dokumenty

Preservation Policies (Pravidla pro uchovávání)

Preservation Implementation Plan (Plán pro zavedení uchovávání).

Zpráva o neshodách a návrh nápravných opatření

Preservation Strategic Plan se mimo jiné zabývá:

- Novou koncepcí metadatových formátů
- Požadavkem na oddělení digitalizační linky od LTP systému
- Otázkou způsobu řešení autorských práv

- Krátkodobými strategiemi
- Dlouhodobými strategiemi

Příklad krátkodobých strategií

- Detekce a statistický výstup zastoupení souborových formátů v AIP typu WARC.
- Nasazení monitoringu infrastruktury LTP systému.
- Zajištění transparentního finančního krytí projektu.
- Ukládání elektronických publikací do LTP.
- Kontrola kvality digitalizovaných entit.
- Personální zajištění pracovních skupin.

Příklad dlouhodobých strategií

- Tvorba nové univerzální metadatové specifikace (nejen pro monografie a periodika).
- Zajištění ukládání všech digitalizovaných entit v rámci ČR do LTP NDK.
- Ochranná opatření zajišťující dlouhodobou ochranu AIP typu WARC.
- Systém zpřístupnění.
- Apel na změnu legislativy (e-knihy, WebArchiv).

Nezajištěné financování v dlouhodobém výhledu

Popis

Vzhledem k nezajištěnému dlouhodobému financování repozitáře není možné plánovat dlouhodobé aktivity. Dlouhodobá ochrana dokumentů vyžaduje stabilní finanční zajištění v delším časovém horizontu.

Navrhované opatření

Repozitář by měl být financován jako standardní kapitola státního rozpočtu prostřednictvím Ministerstva kultury ČR.

Nedostatečné personální zajištění provozu

Popis

Neexistuje přehled personálního obsazení jednotlivých rolí definovaných v dokumentu Staffing Plan, který by byl veřejně přístupný.

Navrhované opatření

Vyplnit tabulku o personálním zajištění provozu repozitáře, která je přílohou dokumentu Staffing Plan, a zpřístupnit ji.

Neexistující řízená dokumentace repozitáře

Popis

Dokumenty týkající se repozitáře nejsou uloženy na jednom místě, nejsou pravidelně kontrolovány a verzovány.

Navrhované opatření

K uložení a správě dokumentů lze využít systém SAFE LTP, kde je příslušná funkcionality implementována, a dokumentaci repozitáře spravovat jako řízené dokumenty ve smyslu normy ISO 9001.

Neexistující dlouhodobé vzdělávání personálu repozitáře

Popis

Neexistuje plán pro dlouhodobé a systematické vzdělávání personálu, který zajišťuje provoz repozitáře, jak je definován v dokumentu Staffing Plan.

Navrhované opatření

Vytvořit plán vzdělávání personálu repozitáře jako dokumentu, který je součástí řízené dokumentace repozitáře.

Neexistující systém kontroly srozumitelnosti archivovaných informací

Popis

Neexistuje systém pro kontrolu, zda jsou archivované informace Designated Community stále srozumitelné.

Navrhované opatření

Vytvořit systém kontroly srozumitelnosti archivovaných informací a evidovat jej jako součást řízené dokumentace repozitáře.

Testovací scénáře čitelnosti informace pro určenou skupinu

Popis

NDK nemá k dispozici podrobnější návod (testovací scénář), jakým způsobem zjišťovat čitelnost informace pro určenou skupinu (požadavek podle 4.3.2 normy ISO 16363).

Navrhované opatření

Provést rešerši takových testovacích scénářů používaných jinými knihovnami a podle nich takový testovací scénář připravit.

Náprava zjištěných neshod

Byl definován harmonogram postupu náprav zjištěných neshod. Po jeho skončení proběhne kontrolní audit.

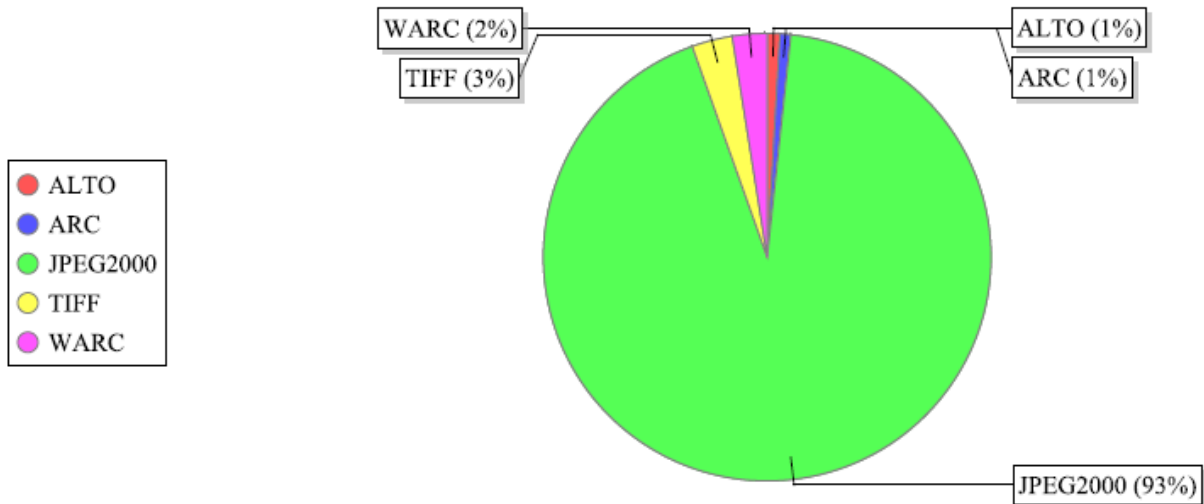
Snaha o naplňování Strategického plánu uchování

S ohledem na opakované personální změny ve vedení NK se v současnosti noví odpovědní pracovníci teprve seznamují se situací a potřebami NDK.

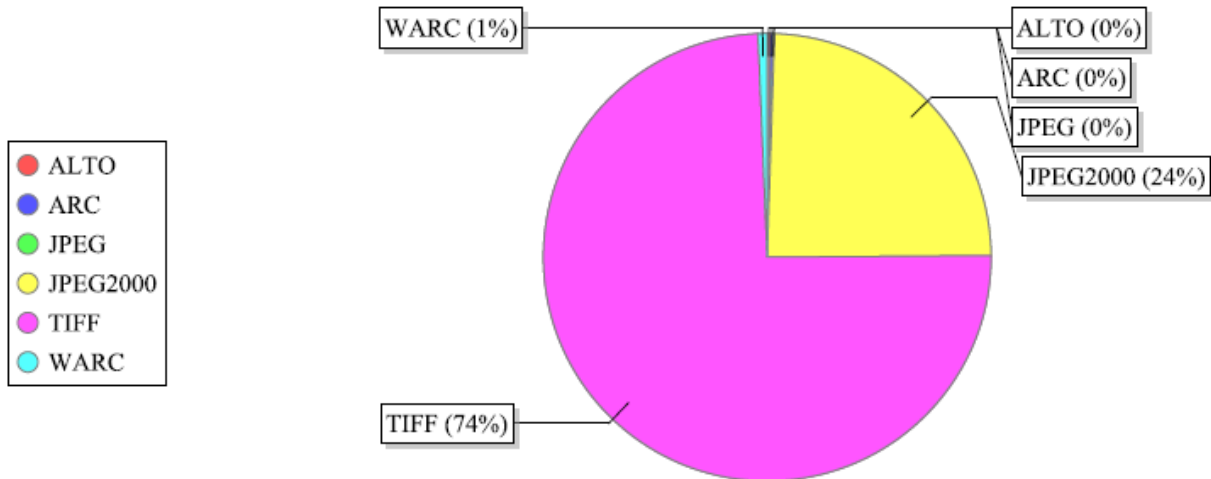
Seznam používaných PUID formátů, včetně verzi a jejich zastoupení na celkovém objemu uložených dat

Typ	PUID formát	Verze formátu	Počet položek	Velikost souborů v GB	Úroveň ochrany
ALTO	fmt/101	1.0	1 594	0,104	deleted
ALTO	fmt/101	1.0	27 948 766	1 167,958	preservation
WARC	fmt/289	1.0	24 934	3 193,301	preservation
WARC	fmt/289	1.1	4	0,045	deleted
TIFF	fmt/353	4.0	849	4,121	deleted
TIFF	fmt/353	5.0	263 222	14 489,288	deleted
TIFF	fmt/353	5.0	34 410	3 742,214	preservation
TIFF	fmt/353	6.0	27 964 899	344 416,382	deleted
TIFF	fmt/353	6.0	510	5,130	preservation
ARC	fmt/410	1.1	7 346	999,117	preservation
JPEG	fmt/43	1.00	1	0,005	deleted
JPEG	fmt/43	1.01	55 338	66,866	deleted
JPEG	fmt/43	1.02	76 201	312,465	deleted
JPEG2000	x-fmt/392	1.0	1 594	12,858	deleted
JPEG2000	x-fmt/392	1.0	27 952 662	118 661,265	preservation

Zastoupení na celkovém objemu uložených dat

Zastoupení na celkovém objemu uložených dat včetně deleted

Intelektuální entity

 Vyhledat | [Vybrané položky](#) | [Změnit parametry...](#) | [Nastavit sloupce](#) | [Další](#) | [Admin](#)

Vyhledáno prvních 60 záznamů z celkových 280624 záznamů 1-60 61-?

☐	Typ balíčku	Název	Producent balíčku	Identifikace AIP	Identifikátor ČNB	Identifikátor URN:NBN	Velikost dat	Počet položek v balíčku
☐	Monograph	Civilizace na rozcestí	BOA001	NDK-000000307630	cnb000491793	urn:nbn:cz:mzk-0042jx	903 573 256	260
☐	Monograph	Nejlepší týmy formule 1	ABA001	NDK-000000307629	cnb001276813	urn:nbn:cz:nk-001smc	5 589 589 383	413
☐	Periodical	Daň z příjmů	BOA001	NDK-000000307628	cnb002105087	urn:nbn:cz:mzk-0042jw	2 687 033 142	624
☐	Periodical	Czech Republic - drug situation	ABA001	NDK-000000307625		urn:nbn:cz:nk-001sm7	1 417 539 972	172
☐	Monograph	Korespondence a dokumenty	ABA001	NDK-000000307624	cnb000118339	urn:nbn:cz:nk-001sm8	1 985 511 751	416
☐	Monograph	Araneidea	ABA001	NDK-000000307623		urn:nbn:cz:nk-001sm6	1 011 346 884	124
☐	Monograph	Messirkův Pokročilý hospodář	ABA001	NDK-000000307622	cnb001813049	urn:nbn:cz:nk-001sm5	932 376 174	242
☐	Monograph	Kam za zážitkem nejvíc největším	ABA001	NDK-000000307621	cnb002457128	urn:nbn:cz:nk-001sm9	532 207 630	132
☐	Monograph	Zlatá doba štampastů pražských hospod	ABA001	NDK-000000307620	cnb001281495	urn:nbn:cz:nk-001sm4	1 981 252 574	240
☐	Periodical	Czech Republic - drug situation	ABA001	NDK-000000307619		urn:nbn:cz:nk-001sm3	1 364 702 443	172
☐	Monograph	Kronika Pickwickova klubu	BOA001	NDK-000000307618		urn:nbn:cz:mzk-0042jv	1 911 581 498	464
☐	Periodical	Výroční zpráva o stavu ve věcech drog pro Evropské monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti	ABA001	NDK-000000307617		urn:nbn:cz:nk-001slz	1 425 327 000	172
☐	Monograph	Motivace, aspirace, učení II	ABA001	NDK-000000307616	cnb001782977	urn:nbn:cz:nk-001sm0	1 224 580 480	156
☐	Periodical	Věda a život	BOA001	NDK-000000307615		urn:nbn:cz:mzk-0042jp	324 849 066	60
☐	Periodical	Věda a život	BOA001	NDK-000000307614		urn:nbn:cz:mzk-0042jt	380 517 866	68
☐	Periodical	Věda a život	BOA001	NDK-000000307613		urn:nbn:cz:mzk-0042js	328 719 275	60
☐	Periodical	Věda a život	BOA001	NDK-000000307612		urn:nbn:cz:mzk-0042jm	329 486 981	60

Vyhledat podle popisných metadat

Intelektuální entity

- Monografie
- Seriály
- Manuscripty
- Skizeň
- Balíček WA

Vyhledat podle identifikátoru

AIP podle identifikátoru

Vyhledat podle technických metadat

 Souborové formáty v archivu
Skenování

Vyhledat podle zpracování

AIP podle zpracování

Vyhledat sestavu

Statistika skenování

Dávkové vyhledávání

Dávkové vyhledávání

Importy

▼ Vybrané položky
|
Změnit parametry...
|
Nastavit sloupce
|
▼ Další
|
▼ Admin

Vyhledáno prvních 60 záznamů z celkových 12133 záznamů 1-60 61-?

☐	Vytvořeno ▼	Výsledek	Balíček AIP	Složka	Balíček AIP - Producent balíčku (odkaz)
☐	30.4.2015 23:50:25	OK	Československá zahraniční politika v roce 1936, 2003	f:\safe-la\import\done_CDM_ec90fc20-76f4-11e4-9e20-005056827e	Moravská zemská knihovna v Brně
☐	30.4.2015 23:31:48	OK	Robinson Crusoe, 1970	f:\safe-la\import\done_CDM_d1b41eb0-e8b3-11e4-9e20-005056827e52	Moravská zemská knihovna v Brně
☐	30.4.2015 22:59:20	OK	Brünner Zeitung	f:\safe-la\import\done_CDM_34516550-ef71-11e4-9ebc-005056825209	Moravská zemská knihovna v Brně
☐	30.4.2015 22:59:10	OK	Brünner Zeitung	f:\safe-la\import\done_CDM_82ac40e0-ef70-11e4-9ebc-005056825209	Moravská zemská knihovna v Brně
☐	30.4.2015 22:58:05	OK	Brünner Zeitung	f:\safe-la\import\done_CDM_c2d41ad0-ef75-11e4-9ebc-005056825209	Moravská zemská knihovna v Brně
☐	30.4.2015 22:58:05	OK	Brünner Zeitung	f:\safe-la\import\done_CDM_5c5c4340-ef75-11e4-9ebc-005056825209	Moravská zemská knihovna v Brně
☐	30.4.2015 22:57:50	OK	Brünner Zeitung	f:\safe-la\import\done_CDM_dd3d3110-ef73-11e4-9ebc-005056825209	Moravská zemská knihovna v Brně
☐	30.4.2015 22:57:48	OK	Brünner Zeitung	f:\safe-la\import\done_CDM_ffb41ad0-ef74-11e4-9ebc-005056825209	Moravská zemská knihovna v Brně
☐	30.4.2015 22:57:41	OK	Brünner Zeitung	f:\safe-la\import\done_CDM_33c90930-ef76-11e4-9ebc-005056825209	Moravská zemská knihovna v Brně
☐	30.4.2015 22:57:36	OK	Brünner Zeitung	f:\safe-la\import\done_CDM_102e80e0-ef76-11e4-9ebc-005056825209	Moravská zemská knihovna v Brně
☐	30.4.2015 22:57:27	OK	Brünner Zeitung	f:\safe-la\import\done_CDM_816df7b0-ef74-11e4-9ebc-005056825209	Moravská zemská knihovna v Brně
☐	30.4.2015 22:57:19	OK	Brünner Zeitung	f:\safe-la\import\done_CDM_a908e480-ef72-11e4-9ebc-005056825209	Moravská zemská knihovna v Brně
☐	30.4.2015 22:57:17	OK	Brünner Zeitung	f:\safe-la\import\done_CDM_44de9480-ef74-11e4-9ebc-005056825209	Moravská zemská knihovna v Brně
☐	30.4.2015 22:57:12	OK	Brünner Zeitung	f:\safe-la\import\done_CDM_1d2f2030-ef74-11e4-9ebc-005056825209	Moravská zemská knihovna v Brně
☐	30.4.2015 22:57:03	OK	Brünner Zeitung	f:\safe-la\import\done_CDM_b2b3a540-ef74-11e4-9ebc-005056825209	Moravská zemská knihovna v Brně

Reporty kontrol

☐	Vytvořeno ▼	Začátek kontroly	Konec kontroly	Počet zkontrolovaných AIP balíčků	Výsledný celkový stav kontroly
☐	22.5.2015 5:09:23	22.5.2015 2:29:59	22.5.2015 5:09:23	59	V pořádku
☐	21.5.2015 4:40:32	21.5.2015 2:29:59	21.5.2015 4:40:32	49	V pořádku
☐	20.5.2015 5:18:43	20.5.2015 2:30:00	20.5.2015 5:18:43	61	V pořádku
☐	19.5.2015 4:51:39	19.5.2015 2:29:59	19.5.2015 4:51:39	54	V pořádku
☐	18.5.2015 4:44:06	18.5.2015 2:30:00	18.5.2015 4:44:06	49	V pořádku
☐	17.5.2015 5:02:49	17.5.2015 2:30:01	17.5.2015 5:02:49	49	V pořádku
☐	16.5.2015 4:46:18	16.5.2015 2:30:01	16.5.2015 4:46:18	50	V pořádku
☐	15.5.2015 4:51:48	15.5.2015 2:29:59	15.5.2015 4:51:48	52	V pořádku
☐	14.5.2015 3:58:45	14.5.2015 2:30:02	14.5.2015 3:58:45	33	V pořádku
☐	13.5.2015 4:33:51	13.5.2015 2:30:01	13.5.2015 4:33:51	45	V pořádku
☐	12.5.2015 4:41:15	12.5.2015 2:29:58	12.5.2015 4:41:15	48	V pořádku
☐	11.5.2015 4:52:34	11.5.2015 2:29:57	11.5.2015 4:52:34	49	V pořádku
☐	10.5.2015 4:35:25	10.5.2015 2:29:59	10.5.2015 4:35:25	45	V pořádku
☐	9.5.2015 4:34:44	9.5.2015 2:30:00	9.5.2015 4:34:44	46	V pořádku
☐	8.5.2015 4:29:29	8.5.2015 2:29:59	8.5.2015 4:29:29	42	V pořádku
☐	7.5.2015 4:43:03	7.5.2015 2:30:00	7.5.2015 4:43:03	46	V pořádku
☐	6.5.2015 5:00:54	6.5.2015 2:29:59	6.5.2015 5:00:54	56	V pořádku
☐	5.5.2015 4:25:19	5.5.2015 2:29:59	5.5.2015 4:25:19	39	V pořádku
☐	4.5.2015 4:39:20	4.5.2015 2:30:00	4.5.2015 4:39:20	46	V pořádku
☐	3.5.2015 4:43:08	3.5.2015 2:30:01	3.5.2015 4:43:08	50	V pořádku
☐	2.5.2015 4:27:11	2.5.2015 2:29:59	2.5.2015 4:27:11	47	V pořádku
☐	1.5.2015 4:35:43	1.5.2015 2:30:00	1.5.2015 4:35:43	44	V pořádku
☐	30.4.2015 4:56:12	30.4.2015 2:30:00	30.4.2015 4:56:11	50	V pořádku
☐	29.4.2015 4:57:21	29.4.2015 2:29:59	29.4.2015 4:57:21	48	V pořádku
☐	28.4.2015 4:46:59	28.4.2015 2:30:00	28.4.2015 4:46:59	45	V pořádku
☐	27.4.2015 5:13:22	27.4.2015 2:29:59	27.4.2015 5:13:22	64	V pořádku

- ▼ **Integrita AIP**
- Reporty kontrol**
- Kontroly integrity dat

- ▼ **Registr souborových formátů**
- Vytvořit záznam
- Vyhledat záznam

- ▼ **Registr metadatových formátů**
- Vytvořit záznam
- Vyhledat záznam
- Vyhledat dokument

- ▼ **Dokumenty plánu ochrany**
- Vytvořit dokument ▶
- Vyhledat dokument

- ▼ **Ochrana**
- Vytvořit opatření
- Vyhledat opatření

- ▼ **Vyhledat sestavu**
- Statistika souborových formátů

**Vytvořit podporu pro naplnění požadavku OAIS o nezávislé srozumitelnosti obsahu.
Řízené badatelské prostředí pro tvorbu přidané hodnoty k uloženým informacím.**

Usnesení vlády ČR

ke Strategii digitalizace kulturního obsahu na léta 2013 - 2020

Realizovat revizi, sjednocení, definování metadatových formátových specifikací dalších typů intelektuálních entit.

V roce 2012 jsme navrhli 10 pravidel pro realizaci revize.